

Jaarverslag 2024

Buurt
Stichting **pastoraat** Utrecht

Jaarverslag 2024

- Voorwoord ... 3
- Missie, visie en werkwijze ... 7
- Het team: de buurtpastores en de directeur ... 9
- Bereik van het Buurtpastoraat in 2024 ... 10
- Samenwerking en kennis delen ... 12
 - Project kinderen, jongeren en criminaliteit ... 13
 - In de stad ... 14
 - Religieuzen, parochies, geloofsgemeenschappen en kerken ... 16
- Verslag van de organisatie ... 18
- Verslag van het bestuur ... 21
 - Staat van baten en lasten over 2024 ... 24
 - Bestemmingsreserves ... 25
- Steun gemeente Utrecht en fondsen ... 26
- Steun ons / Colofon ... 27

● Verhalen uit de buurt 2025

Opgetekend door de buurtpastores van
Stichting Buurtpastoraat Utrecht

Voorwoord

We zijn verheugd dat 2024 een goed jaar is geweest voor het buurtpastoraat (BPU). Het werk had de wind in de zeilen en kon zich betrekkelijk ongestoord ontplooiën. Wat in 2023 was blijven liggen, kon geheel volgens plan worden opgepakt. Het gebruikelijke werk is onverkort voortgezet en er werden bovendien twee nieuwe buurtpastores aangesteld. Er is een begin gemaakt met een meerjarenproject rond onderwijs(uitval), de aandacht voor mensen van wie het leven over de kop gaat vanwege woningrenovatie kon worden versterkt, en vitale externe contacten konden verder aangehaald en ontwikkeld worden.

Steun

En opnieuw bleken subsidiënten het werk zo hoog te hebben dat ze hun steun voortzetten: wij zijn hun bijzonder dankbaar! Waar in 2023 een begin werd gemaakt met het herinrichten van de organisatie en het versterken van het onderlinge vertrouwen van bestuur, directie en team, daar kon in 2024 vastgesteld worden dat de nieuwe verhoudingen zich stabiliseerden en productief werden. Niet alleen het team werd versterkt, ook het bestuur. Begin 2024 kreeg de Stichting weer een directeur in vaste dienst. Dat alles komt het uitvoerende werk ten goede en brengt meer rust en slagvaardigheid in de organisatie.

Beleid

Tegelijk werd duidelijk dat er beleidsmatig nog altijd veel te doen is: het BPU werkt aan zijn arbeidsvoorwaarden(beleid), aan een financiering die minder ad hoc is, aan een goede positionering in de stad en in zijn eigen achterban, aan zijn identiteit gegeven de veranderende context en aan goede eigentijdse antwoorden op de enorme veranderingen die in land en buurt plaatsvinden. Het werk bevindt zich niet zelden in het oog van de orkaan en dat vergt een voortdurende flexibiliteit en reflectie: wie willen we in de gegeven omstandigheden zijn voor degenen die (het meest) te lijden hebben onder deze ontwikkelingen en het minst worden gezien? En op welke wijze doen we dat? Het behoort tot de basisfilosofie van het BPU om oog te hebben voor afzonderlijke buurtbewoners, maar ook voor hun gemeenschappelijk goed en voor de samenleving als geheel. Zo ook voor het geleefde leven en voor de institutionele verbanden, voor recht en rechtvaardigheid, maar ook voor zorg en fatsoen (bijvoorbeeld in de geboden hulp) en voor waardigheid en eer (bijvoorbeeld in het serieus nemen van buurtbewoners). De verhalen die de kern uitmaken van dit verslag getuigen van deze basisfilosofie. Juist waar de politieke wind uit

een andere hoek is gaan waaien, staan we voor de taak deze basisfilosofie in nieuwe vormen en met eigentijdse accenten gestalte te geven.

Bijzondere kenmerken van het werk

Het werk van het BPU wordt gelukkig door velen op zijn waarde geschat en actief ondersteund. Het kan in een brede variëteit van kringen rekenen op goodwill. Tegelijk wijkt het in veel opzichten af van wat elders in het werk van professionals en vrijwilligers gebruikelijk is. Precies daar ligt het bijzondere van de werkwijze van het buurtpastoraat. Door de een wordt dat moeiteloos begrepen, voor de ander is het omgeven met vraagtekens.

1 Frontierswerk

In het vorige jaarverslag brachten we enkele van die bijzondere kenmerken voor het voetlicht, zoals het frontiers werk. Dat is, kort gezegd, de wil daar te zijn waar (vrijwel) niemand is, waar anderen het gemakkelijk opgeven en zich dan terugtrekken. In dit verslag leest men dit frontierswerk moeiteloos terug: trouw bij mensen in nood blijven waar anderen ontbreken, waar het werk taai is, doelen niet onmiddellijk duidelijk, laat staan haalbaar zijn, samen optrekken zolang het nodig is en vandaaruit een brug slaan naar meer reguliere hulp. Buurtpastores werken in die frontiers-zone, maar niet met hun rug

naar anderen toe. Ze zijn grensgangers, werkers van twee werelden. Maar datzelfde frontierswerk zorgt ervoor dat men de buurtpastores niet of nauwelijks ziet waar anderen reeds succesvol hulp bieden, of dat nu de voedselbank is, eenzaamheidsprojecten of ontmoetingsplekken van ouderen. Het is geweldig dat er professionals en vrijwilligers zijn die zulk werk ondersteunen en mogelijk maken, de buurtpastores kunnen zich dan op het werk in de frontiers richten.

2 Elk mens is alle moeite waard

Anderen verwachten dat de buurtpastores actief het geloof uitdragen. Of dat zij, als ze buurtbewoners bijstaan, bij voorkeur een geloofsgesprek voeren of anderszins de steun van het geloof aanbieden. Wie dit verslag leest wordt daar weinig van gewaar. De buurtpastores evangeliseren niet en zijn er niet op uit zieltjes te winnen. Dat is niet waar het werk om draait. De opdracht luidt, losjes geformuleerd, om vanuit het evangelie bij mensen te zijn en er met hen naar streven dat dezen een zo goed mogelijk leven kunnen leiden, dat wat hun ontbreekt, aangeboden wordt en wat

Het werk van het BPU wordt door velen op zijn waarde geschat en actief ondersteund. Het kan in een brede variëteit van kringen rekenen op goodwill.

hen terneer drukt wordt weggenomen, dat hun lijden niet verhevigd maar zo mogelijk beëindigd wordt, dat hun stem – hoe zwak ook – gehoord wordt en dat hun waardigheid en rechten gerespecteerd en versterkt worden. En dat wat onaanzienlijk is, verheven wordt.

In de verhalen van dit verslag, zal men het herkennen. Wie de ander ook is en hoe goed of niet goed deze ook het eigen leven op de rails heeft: voor het BPU is elke mens kostbaar en letterlijk ‘alle moeite waard’. Door zich voor hen in te zetten, wil het werk metterdaad laten zien vanuit een traditie te werken waarin het kwaad niet het laatste woord heeft, het geringe niet geminacht wordt, wie gevallen is zich kan oprichten en een goed leven allereerst een goed samenleven is. De buurtpastores evangeliseren niet maar belichamen in hun doen en laten zo goed mogelijk dat evangelie.

3 Presentiebenadering

En daarmee is een derde kenmerk van de werkwijze genoemd. De buurtpastores van het BPU werken volgens de presentiebenadering en daarvan is het adagium: mét mensen zijn om er voor hen te kunnen zijn. Ook dat zie je meteen terug in de verhalen van dit verslag, en wel in twee gelijktijdige bewegingen.

Allereerst door daar te zijn waar mensen leven: in hun huizen, op straat, in de buurt, in de portieken, in de speeltuin, enzovoort. Een buurtpastor vind je niet op kantoor. Die zwerft door de buurt, kan daar aan de mouw getrokken worden en is meer bekend met wat er in de buurt omgaat dan met wat er in de bureaucratie wordt uitgedroefd.

En vervolgens door bescheiden te zijn. Buurtpastores weten van tevoren niet wat er moet gebeuren en wat goed is om te doen. Ze moeten hun eigen ideeën tussen haken leren zetten, het gaat niet om hen en nog minder om wat zij nodig, een goed idee of een nastrevenswaardig doel vinden. Het gaat om de ander en wat voor diegene, in dát leven en op dát moment goed zou kunnen zijn. Deze terughoudendheid is in zorg en welzijn ongebruikelijk maar wordt door de buurtpastores radicaal beoefend – in de verhalen van de

Het gaat om de ander en wat voor diegene, in dát leven en op dát moment goed zou kunnen zijn. Deze terughoudendheid is in zorg en welzijn ongebruikelijk maar wordt door de buurtpastores radicaal beoefend.

beginnende pastores zien we het weerspiegeld: niet zichzelf, hun verwachtingen, hun tempo, hun visie en hun idealen staan voorop, maar het ruimte kunnen maken voor de ander en het andere.

De buurtbewoner moet met zijn of haar verlangens tot de buurtpastor kunnen doordringen en daarop wordt het aanbod afgestemd. Voor de buurtpastor is het nog een heel gevecht met zichzelf om zich zo voor de ander te kunnen openen. Het helpt dan dat er werkers zijn op wie de buurtpastor een beroep kan doen omdat zij een kant-en-klaar aanbod gereed houden: een maaltijd, financiële hulp, een ontmoetingsplek, meubilair, empowering, een training of wat dan ook. Buurtpastores gaan zo niet te werk: je kunt met hen vele kanten op maar welke het wordt, moet blijken tijdens het optrekken met de buurtbewoner. De laatste is maatgevend en niet wat wij als Stichting het liefst ziet gebeuren. Voor buitenstaanders is het soms moeilijk te begrijpen maar we doen het echt zo: met hen zijn om er voor hen te kunnen zijn.

We voelen ons bevoorrecht dat zovelen met raad en daad, geld en aanmoediging, en met inzet en gebed ons werk mogelijk maken en volgen. Zonder hen kunnen we er niet voor anderen zijn. In deze geest bieden we u ons jaarverslag in cijfers en verhalen aan.

Andries Baart

Voorzitter a.i.

Utrecht, april 2025

Missie, visie en werkwijze

De missie en visie van het Buurtpastoraat Utrecht is om vanuit het Evangelie aanwezig te zijn bij kwetsbare mensen in Utrechtse buurten en hen te steunen in

- hun streven naar herstel en behoud van waardigheid;
- hun streven naar herstel en behoud van zeggenschap in zaken die hun bestaan bepalen;
- hun zoektocht naar perspectief in hun leven en samenleven.

We doen dit omdat we geloven dat elk mens een beeld van God is: waardevol en de moeite waard. We voelen ons geroepen om juist die mensen nabij te zijn die in de samenleving weinig of geen aanzien hebben. We doen dit opdat mensen niet verloren lopen, maar zich opgenomen voelen in een gemeenschap – tenminste met ons – waarin we met pastorale zorg een aandacht nabij zijn. We willen liefdevol en trouw recht doen aan de waardigheid van buurtbewoners.

Buurtpastores werken volgens de presentiebenadering. Daarbij is het uitgangspunt dat je er niet vóór iemand kan zijn als je niet mét hem of haar bent. Enkele belangrijke kenmerken van presentie zijn:

- Het werken vanuit de relatie;
- Zo open en onbevangen mogelijk naar de ander kijken;
- Aansluiten en afstemmen op wat de ander aandraagt en bezighoudt;
- Trouw en nabij blijven, met liefdevolle aandacht.

De centrale activiteit is spreken met buurtbewoners en hen ontmoeten: thuis, in ontmoetingsruimtes, op straat of door mee op te trekken. Daarbij zijn vorm en ritme ongedwongen, los en alledaags: je weet als buurtpastor van tevoren niet waarover het gesprek zal gaan en wat er verder praktisch te doen staat. Die twee kenmerken ('ongedwongen' en 'open taak') leveren een grote wendbaarheid en ontvankelijkheid op.

De centrale activiteit is spreken met buurtbewoners en hen ontmoeten: thuis, in ontmoetingsruimtes, op straat of door mee op te trekken.

Ze maken begrijpelijk wat buurtbewoners missen als de buurtpastor wegblijft en waarom dat niet zomaar met een telefoon, Zoom, WhatsApp en andere afstandelijke media goedgemaakt kan worden. En het maakt inzichtelijk waarom je van tevoren niet weet welke collega's of andere domeinen ingeschakeld kunnen worden.

De betekenis van deze manier van werken kent drie kernen:

- 1 De buurtpastor scheidt of is 'de ruimte' waarin de buurtbewoner zich kan tonen en tevoorschijn kan komen. Kenmerken als ongedwongenheid, alledaagsheid, verdunde ernst, et cetera, zijn daartoe behulpzaam of beslissend.
- 2 De buurtbewoner kan zich vervolgens in die ruimte in zijn eigen taal en tempo uitspreken, ontdekken wat hij of zij eigenlijk zou willen zeggen of vragen, of wie hij/zij zou willen zijn.
- 3 De buurtpastor leert op deze manier wat hem of haar te doen staat. Dit in twee opzichten: methodisch (wat is mijn taak hier?) en moreel (welk appèl voel en beantwoord ik hier?).

Het centrale begrip in dit geheel is relationaliteit. Dat wil niet zeggen dat de buurtpastor dankzij relationaliteit leert wat hem/haar als buurtpastor te doen staat. De relationaliteit is in zichzelf een (moreel) goed.

Daarbij gaan we bij de presentie ervan uit dat zowel de buurtpastor als de buurtbewoner zich laten zien en een eigen inbreng hebben. De buurtpastor is geen echoput: in relationeel werken zijn we het zeker niet altijd met elkaar eens. We schuwen, waar nodig, de confrontatie niet en zeggen waar het op staat. 'Vechten' kan een passende vorm van relationeel werken zijn, en dat hoort soms ook plaats te vinden. Ook al keur je iemands gedrag, opvattingen of plannen niet goed, dat betekent niet dat je de persoon zelf afwijst. Hij of zij wordt altijd erkend, al wil dat niet zeggen dat je wat iemand doet of denkt inhoudelijk bevestigt.

Het team

De buurtpastores en de directeur

Bereik van het Buurtpastoraat in 2024

Aantallen en achtergronden van bezochte huishoudens in 2024

Onderstaande tabellen geven weer met hoeveel bewoners de buurtpastores hebben opgetrokken en in welke mate er contact is geweest in 2024.

Tabel 1

Tabel 1 is opgebouwd uit de kopjes gering, regelmatig en intensief.

Onder **gering contact** verstaan we de mensen in de buurt die we zo nu en dan spreken, ontmoeten of tegenkomen.

Daaronder wordt het aantal personen genoemd waarmee we (een periode van) dit jaar **regelmatig** optrokken en hen ondersteunden door middel van gesprekken en praktische zaken.

Er is ook een groep, waarmee we (een periode) **intensief** optrokken, omdat er veel speelde bij deze buurtbewoners. Vaak vroegen deze contacten om een extra tijdsinvestering.

Tabel 1 Contacten met het buurtpastoraat

Mate van contact	Aantal personen in 2023	Aantal personen in 2024
Gering	513	599
Regelmatig	225	236
Intensief	61	87
Totaal	799	922

Tabel 2 en 3 hebben betrekking op de culturele achtergrond en leeftijd van de buurtbewoners met wie wij dit jaar regelmatig of intensief optrokken.

Tabel 2 Culturele achtergronden van de opgebouwde contacten		
Culturele achtergronden	Aantal personen in 2023	Aantal personen in 2024
Nederlands	68	93
Marokkaans - Nederlands	131	131
Turks - Nederlands	25	34
Overig	62	65
Totaal	286	323

Tabel 3 Leeftijden opgebouwde contacten		
Leeftijden	aantal personen in 2023	aantal personen in 2024
Kinderen (0 - 12 jaar)	61	68
Jongeren (13 - 18 jaar)	38	45
Jongvolwassenen (19 - 25 jaar)	34	43
Volwassenen (26 - 65 jaar)	132	124
Volwassenen (65+)	21	43
Totaal	286	323

Samenwerking en kennis delen

De buurtpastores van het Buurtpastoraat Utrecht waren het afgelopen jaar actief in de 1e Daalsebuurt, Geuzenwijk, Kanaleneiland-Zuid, Hoograven-Zuid en sinds oktober en november in Parkwijk-Zuid en de Schaakbuurt e.o. Dit zijn buurten waarin een groot aantal bewoners woont die te maken heeft met bestaansonzekerheid.

Doordat de buurtpastores relationeel werken, worden ze betrokken bij alle onderdelen van het leven van de buurtbewoners. Vanuit die betrokkenheid en wetende wat er in de buurt speelt, werken de buurtpastores samen met organisaties die in de desbetreffende buurt actief zijn. We hebben inbreng in diverse wijkoverleggen. Daarnaast werken we samen met de verschillende buurtteams in de wijken. Hierin komen situaties van buurtbewoners aan de orde en overleggen we over de meest helpende rolverdeling. Ook landelijk zijn we aangesloten bij Netwerk Dak en de Stichting Presentie.

Studenten Ecologische Pedagogiek Hogeschool Utrecht en Presentie

Buurtpastor Heleen heeft een ochtend verzorgd voor een aantal studenten van de Hogeschool Utrecht die ecologische pedagogiek studeren. Via hun docent – een oud buurtteam medewerker met wie Heleen nauw samen heeft gewerkt in de buurt – gaven zij te kennen dat ze

meer wilden weten over de presentiebenadering en hoe die er in de praktijk uit kan zien. Het was een ochtend waarin de theorie van presentie handen en voeten kreeg, door praktijkverhalen te bespreken uit het werk van de buurtpastor en door samen na te denken over hoe presentie eruit zou kunnen zien in de werkpraktijken van deze deeltijdstudenten.

Stichting Presentie

- Buurtpastores Heleen en Elizabeth hebben deelgenomen aan een terugkomdag voor netwerkleden over zelfzorg. Als je zegt dat goede zorg afgestemd is op de ander terwijl je afgestemd bent op jezelf, dan is het niet passend om zelfzorg buiten het werk te plaatsen. Kan zelfzorg ook relationeel en hoe ziet dat er dan uit? Daar hebben we met elkaar over nagedacht en mee geoefend. Een belangrijk thema in ons werk, omdat je als buurtpastor je eigen instrument bent en jezelf dus goed moet onderhouden;
- Elizabeth heeft als praktijkdocent in de basismodule *Presentie* haar kennis en ervaring over het thema exposure gedeeld;
- Elizabeth en Heleen hebben deelgenomen aan een aantal netwerkbijeenkomsten van *Stichting Presentie*. Tijdens deze bijeenkomst werd er met de professionals die deel uitmaken van het netwerk van *Stichting Presentie* casuïstiek besproken;

- Elizabeth en Heleen hebben deelgenomen aan cursus *Leren van Praktijksituaties* (vier bijeenkomsten). Ze leerden hier om aan de hand van een gespreksmodel casussen nauwkeurig en vanuit verschillende perspectieven te bespreken. Deze werkwijze hebben zij aan hun collega's uitgelegd en deze methode wordt nu geregeld gebruikt bij het bespreken van casuïstiek;
- Elizabeth en Heleen hebben namens *Stichting Presentie* een bijdrage geleverd aan een themabijeenkomst over *Jongeren en ondermijning*. Deze bijeenkomst vond plaats binnen een onderzoek en samenwerking van meerdere hogescholen (HvA, Saxion, Zuyd), het kennispact *MBO Brabant* en *Stichting Presentie*. Vanuit ons project *Jongeren, kinderen en criminaliteit* hebben zij verteld wat

ze in de praktijk tegenkomen als het over jongeren en ondermijning gaat en wat de buurtpastores zien als hun rol en hoe dat een steunende factor kan zijn. Het was waardevol dat zij de thuis- en buurtsituatie van kinderen en jongeren konden belichten, omdat dat een aanvulling was op de jongere als MBO-leerling of als deelnemer aan het jongerenwerk;

- Elizabeth heeft op het *Presentiefestival*, ter gelegenheid van het twintig jarig bestaan van de *Stichting Presentie*, een workshop gegeven over verhalen van het buurtpastoraat toen en nu. De deelnemers gingen aan de hand van close-reading een verhaal vanuit het buurtpastoraat nauwkeurig lezen en bespreken en keken wat deze werkwijze hen zou kunnen opleveren in hun eigen praktijk.

Project Kinderen, jongeren en criminaliteit

In onze buurten zien we dat kinderen en jongeren geregeld in aanraking komen met criminaliteit. Er speelt veel in hun leven en er zijn veel risicofactoren waarmee ze opgroeien. In 2023 zijn we met een driejarig project begonnen om extra aandacht aan kinderen en jongeren te besteden. Ons project heeft de volgende doelen:

- Betrokken raken en blijven bij het leven van kwetsbare kinderen en jongeren in risicovolle buurten, om zo een beschermende factor te zijn in de aanzuigende werking van deelname aan criminele activiteiten;
- Kinderen en jongeren steun bieden die geconfronteerd zijn en worden met criminaliteit.

Ook afgelopen jaar besteedden we extra tijd en aandacht aan kinderen en jongeren en hun ouders. We zochten hen op in de buurt en bij hen thuis. Zo dachten we bijvoorbeeld mee over bijbaantjes en studiekeuzes en ondersteunden hen met schoolwerk. Ook organiseerden we diverse uitjes en gingen we uiteten, naar de bioscoop en zwemmen. Al deze contactmomenten en activiteiten waren een investering in de vertrouwensrelatie die we met deze kinderen en jongeren hebben en willen vasthouden. Juist omdat zij vaak opgroeien in preciaire omstandigheden en hierdoor vatbaarder zijn om in aanraking te komen met het criminele circuit.

Naast dat wij in ons werk specifieke aandacht hebben voor kinderen en jongeren en hun ouders, loopt er ook een bescheiden onderzoekstraject. Voor dit traject

schrijven we korte columns en schrijven we jaarlijks een uitgebreider verhaal. Dit verhaal analyseren we aan de hand van een narratieve methode. Afgelopen jaar hebben we nauwkeurig gekeken naar een verhaal van buurtpastor Rutger, die beschreef hoe hij een gezin ondersteunde bij het nadenken, plannen en organiseren van een uitje naar het dolfinarium. Rutger was hier zelf ook bij. Het was opvallend dat zonder de hulp van Rutger dit uitje niet van de grond was gekomen, omdat dit de ouder zelf niet lukt om dit te organiseren vanwege haar beperkingen. We zien dat het uitje belangrijk is voor het gezin, maar misschien nog wel belangrijker is dat alle concrete praktische dingen die Rutger doet betekenisvolle handelingen zijn. Hij investeert hiermee in de relatie, is van pedagogische waarde voor de kinderen, ontlast moeder en brengt de kinderen allerlei vaardigheden bij rondom bijvoorbeeld plannen en budgetteren. Tijdens de onderzoeksbijeenkomst hebben we specifiek gekeken naar de opgaven en responsen van de betrokkenen in het verhaal. Ook stonden we aan de hand van de kapitaal-theorie van Bourdieu (1986)¹ stil bij de (ontbrekende) kapitalen in het gezin. Tot slot keken we naar de rollen van betrokken professionals en hun beroepsopvattingen.

¹ Zie voor meer informatie:

Bourdieu, P. (1986) *The forms of Capital*. In Richardson, J. (1986). *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood. p. 241-258.

In de stad

Het Buurtpastoraat Utrecht heeft naast contacten in de buurten ook stedelijke contacten. Zo waren we betrokken bij:

- **Diaconaal Platform Utrecht**

Wij vinden het van belang om goed contact te onderhouden met de diaconale organisaties in de stad. We hebben dit jaar verschillende bijeenkomsten van het diaconaal platform bijgewoond. Het is goed om elkaar te kennen, uit te wisselen waar we mee bezig zijn en de lijnen kort te houden. Soms kunnen we een beroep doen op een collegiale organisatie. En andersom is dit ook wel eens aan de orde.

- **De Verhalengroep**

Vanuit collegiale samenwerking van Titus met diverse professionals in het sociale domein heeft zich in de loop der jaren een groep gevormd, die zich de Verhalengroep noemt. In deze groep worden verhalen uit het werk gedeeld en besproken. De groep komt 5 à 6 keer per jaar bijeen. Het reflecteren op elkaars verhalen verheldert het zicht op wat we aan het doen zijn en wat helpend is voor de buurtbewoners om wie het gaat. Daarnaast draagt de uitwisseling in deze groep bij aan arbeidsvreugde en het volhouden van ieders inzet in een domein waar de werk- en efficiëntiedruk almaar lijkt toe te nemen. Een reflectiegroep als dit lijkt elders niet te bestaan en aan een behoefte te voldoen. Titus neemt het voortouw in deze groep.

- **Het stedelijke platform voor Geestelijke Verzorging bij Crises (GVC)**

Buurtpastor Titus participeert in de stedelijke werkgroep GVC. Een ernstige crisis, een zwaar ongeval of een calamiteit vraagt om goede zorg en aandacht voor de getroffen en hun naasten. Hulpdiensten zoals brandweer, politie en geneeskundige hulp zijn gelukkig goed geregeld. De gemeente Utrecht erkent echter ook het belang van geestelijke verzorging op de opvanglocatie van een crisis. Daarom spant de werkgroep GVC zich, op verzoek van de gemeente, in voor goede geestelijke verzorging wanneer dit van belang is bij een onverwachte en onverhoopte crisissituatie in de stad. Daarbij komt dat religieuze organisaties vaak een initiërende rol spelen bij herdenkingen en rouwplechtigheden. Om die redenen is de werkgroep Geestelijke Verzorging bij Crises opgericht². De GVC heeft coördinatoren, er is een piketrooster en een poule van professionele geestelijk verzorgers/pastores. Jaarlijks is er een ontmoeting en een trainingsochtend.

² zie: [Werkgroepen voor meer saamhorigheid in utrecht - Geestelijke verzorging bij crises](#)

- **Participatie in de ArmoedeCoalitie**

Wij zijn betrokken bij de Utrechtse *ArmoedeCoalitie*, een platform dat de belangen behartigt van mensen die op of onder de armoedegrens leven. Veel buurtbewoners die wij tegenkomen, bevinden zich in een dergelijke situatie. Regelmatig sluiten wij aan bij bijeenkomsten van het platform, zoals werkbijeenkomst beleidsnota 'Kansrijk opgroeien' en de derde armoedeconferentie van Linksom.

Procedures

Soms stuiten wij in ons werk op (financiële) zaken die vragen oproepen. Die signalen leggen wij dan voor aan de *ArmoedeCoalitie*.

Afgelopen jaar hebben we bijvoorbeeld aangekaart dat de procedure om bijzondere bijstand aan te vragen aanzienlijk moeilijker is geworden, doordat mensen via de e-mail gevraagd wordt om binnen twee dagen een formulier te ondertekenen. Doordat veel bewoners de mail niet (zelf) kunnen lezen, de mail vaak in de map ongewenste mail terecht komt en mensen binnen twee dagen moeten reageren, werden verschillende aanvragen afgewezen. De *ArmoedeCoalitie* heeft dit signaal opgepakt en onder de aandacht gebracht bij Werk en Inkomen.

Daarnaast hebben we – samen met veel andere organisaties – het signaal afgegeven dat de overgang naar een andere ziektekostenverzekering vanwege het opheffen van de *U-polis* voor veel buurtbewoners zeer onduidelijk was en veel stress opleverden.

Ook dit signaal heeft de *ArmoedeCoalitie* op de agenda gezet bij de gemeente Utrecht, die daarop maatregelen heeft genomen.

- **Overige contacten**

En we zijn bij bijeenkomsten geweest die de gemeente heeft georganiseerd zoals o.a. de *Bijeenkomst Regionale Aanpak Dakloosheid, U16: 'Staat als een (t)huis!, Raad in de wijk, Programma ontwerpsessie Communitybuilding, de Ontwikkeldagen Uitgangspunten Sociale Basis* en de partnerbijeenkomst *SVU 2040*.

Religieuzen, parochies, geloofsgemeenschappen en kerken

Het Buurtpastoraat Utrecht voelt zich verbonden met een brede groep van religieuzen en geloofsgemeenschappen. Dat krijgt op verschillende manieren vorm.

Elk half jaar is er een bijeenkomst tussen het Buurtpastoraat en religieuzen van verschillende ordes en congregaties en kerkelijk betrokkenen. Vanaf de start van het Buurtpastoraat, ruim dertig jaar geleden, voelen we ons met hen verbonden. In 2024 hebben we elkaar jammer genoeg maar één keer ontmoet. We hebben tijdens deze bijeenkomst een verhaal uit de verhalenbundel besproken. Daarbij zijn we gaan onderzoeken welke spirituele of theologische lagen we in dit verhalen tegenkomen.

Ook kwam aan de orde hoezeer de verhalen van de buurtpastores resoneren met de verhalen die de religieuzen in hun lange werkzame tijd in de stad hebben opgedaan. In een aantal geloofsgemeenschappen wordt er zo nu en dan gecollecteerd voor het Buurtpastoraat. Hier zijn we vaak persoonlijk bij aanwezig. We geven dan tijdens de verkondiging, mededelingen of bij de koffie een toelichting op ons werk, of we bidden bijvoorbeeld de voorbeden. Wij voelen nadrukkelijk de verbondenheid en betrokkenheid die hieruit spreken en wij voelen ons gesteund en gedragen door de gebeden van deze gemeenschappen. Er zijn goede banden met de *Oudkatholieke kerk*, die ons al jarenlang steunt via *ORKA*. Ook is er regelmatig overleg met de *Katholieke Caritas Utrecht (KCU)*. Tevens zijn er contacten

met verschillende protestantse gemeenten, die ons werk financieel of op andere wijze ondersteunen.

Samenwerken rondom de pech- en mazzelpot

Afgelopen jaar werd een aantal bewoners ondersteund vanuit de pech- en mazzelpot. We zijn erg blij dat we rond 'kleine noden' samenwerken met KCU, donateurs, het Kansfonds, de Opstandingskerk (GKV) in Zuilen, de diaconie van de protestantse Nicolaikerkerk en de Hillegonda Fundatie.

Het kan een wereld van verschil maken om eenmalig 50 euro leefgeld of een waardebon voor de supermarkt rond kerst te geven of te helpen met een tandartsrekening. Waar mogelijk deden we een beroep op gemeentelijke regelingen. Ook doen we regelmatig een beroep op de Parochiële Caritas Instelling (PCI).

Het afgelopen jaar konden we bijvoorbeeld een meisje helpen met een achterstand op haar voetbalcontributie. Omdat het een achterstand betrof kon het jeugdsportfonds niet bijspringen en haar U-pasbudget was al aan een fiets besteed. Tevens konden we een gezin ondersteunen met leefgeld omdat zij geen geld meer hadden voor boodschappen nadat ze een andere

wasmachine moesten kopen. Een ander gezin hielpen we met boodschappengeld nadat zij de maand niet rond konden komen door de kosten van het verlengen van een verblijfsvergunning. Ook konden we een ouder een

bijdrage geven voor een traktatie omdat zij te laat was met de aanmelding bij Stichting Jarige Job die verjaardagboxen uitdeelt. Bij de PCI deden we ook een aantal aanvragen o.a. voor een aantal fysiotherapiebehandelingen, de kosten voor een diplomaherwaardering en een tandartsrekening.

Verslag van de organisatie

Na de roerige tijd in 2023 stond het afgelopen jaar in het teken van bouwen en groeien. Het bestuur, de directeur en het team zijn regelmatig bij elkaar geweest om thema's te bespreken en de organisatiestructuur verder vorm te geven.

Het resulteerde in mooie gesprekken, waarbij ook de schuring niet ontweken werd. We zijn niet alleen bezig met een kortetermijnvisie op de organisatie, maar ook met een langetermijnvisie. Een zorg is dat we merken dat fondsen steeds vaker denken in projecten en dat rijmt niet met onze manier van werken. We zijn langdurig en intensief aanwezig in buurten en blijven zolang dat nodig is. Een project echter heeft een start en einddatum. Voor een gedeelte kunnen we projecten uitvoeren zoals ondersteuning bij grote renovatietrajecten, het Criminaliteitsproject en het onderwijsproject. Maar overall is ons werk niet in projecten te gieten. Het baart ons zorgen dat deze tendens zich lijkt door te zetten. Een andere zorg van ons is de beweging van de gemeente Utrecht om organisaties te vragen meer groepsgericht aanbod en meer blended care (gedeeltelijk digitaal) begeleiding te bieden en alleen individueel bij uitzondering (zie nota van

uitgangspunten van de Sociale Basis Utrecht). Dit sluit niet aan bij de leefwereld van Utrechters die leven in precare omstandigheden. Onze verhalen laten dit pijnlijk zien. We zullen de gevolgen goed monitoren en signalen terugkoppelen aan de gemeente.

Team en bestuur

De uitgestelde vacature voor een nieuwe buurtpastor hebben we dit jaar kunnen invullen. Daarnaast hebben we door een hernieuwde samenwerking bij een groot renovatieproject van Woonin een 6e buurtpastor kunnen werven. Het team is dus uitgegroeid naar 6 buurtpastores, zijnde Elizabeth van Dis (Hoograven-Zuid), Heleen Heidinga (Geuzenwijk), Rutger van Breemen (1e Daalsedijkbuurt), Titus Schlatmann (Kanaleneiland-Zuid), Gerson Kranenburg (Parkwijk-Zuid) en Pascalle Bats (Schaakbuurt e.o.).

Daarnaast heeft het bestuur en het team de interim-directeur gevraagd om te blijven en is Kitty van Elst vanaf de zomer officieel directeur van het BPU geworden. Het interim-bestuur wordt langzaam vervangen en inmiddels is er een vaste penningmeester toegetreden, Ben van Diest, en hebben wij in dankbaarheid afscheid genomen van Yose Höhne-Sparborth. Zij zal blijven participeren in de bijeenkomsten met de religieuzen en hierdoor ons blijven inspireren. Daarnaast lopen er twee

aspirant bestuursleden mee om te kijken of ze de stap om deel te nemen aan het bestuur definitief willen maken. Ze zullen dit voorjaar hun keuze kenbaar maken. Verder worden wij ondersteund door Bert van 't Oever (boekhouder) en Edith de Vries (virtual manager).

Partners en financiers

Zonder financiële steun kunnen de buurtpastores hun mooie werk niet doen. We danken de vele instanties en fondsen voor hun vertrouwen in ons. Landelijk worden we gesteund door Kerk In Actie, KNR/PIN, Stichting Rotterdam, Porticus, Janivo, Stichting Woudschoten, I.St.te A., RDO en KSBW.

Lokale ondersteuning krijgen we van KCU, ORKA, PDU, het K.F. Heinfonds, het Armoedefonds en donaties van burgers door middel van collectes en giften. Daarnaast werken we nauw samen met de woningbouwverenigingen Bo-Ex en Woonin in het kader van grote renovatieprojecten.

Gemeente Utrecht en onze brugfunctie

Al vele jaren ondersteunt de gemeente Utrecht de Stichting Buurtpastoraat Utrecht. We ervaren de samenwerking met hen als zeer prettig en voelen ons gezien en gewaardeerd. De gemeente Utrecht is een belangrijke partner: bijna 30% van de begroting bestaat uit subsidie van de gemeente.

Omdat we lang aanwezig zijn in buurten en in het leven van kwetsbare bewoners, raken we betrokken bij hun leefwereld. Een aantal inwoners weet de weg nog niet te vinden naar collega-organisaties (zowel formele als informele organisaties) en soms is een buurtbewoner teleurgesteld in instanties en is de drempel groot. Daar waar mogelijk of wenselijk, gaan we samen met de buurtbewoner na wie er betrokken kan raken, en/of welke organisatie van meerwaarde is. Zo stappen we samen naar het *buurtteam*, of verbinden we *Serve the City* aan een bewoner voor wie de klusjes thuis te veel zijn. Soms werken we samen met *Handje Helpen*.

Daar waar de afstand tot hulpverleningsinstantie te groot is, kan de buurtpastor die samen met de bewoner soms overbruggen. We betrekken de algemene *Hulpdienst van U Centraal* bij een buurtbewoner, kregen te maken met de Belastingdienst en met heel veel afdelingen van de gemeente. We spraken met woningcorporaties, tandartsen en huisartsen. Zo krijgen we als vanzelf te maken met de vele organisaties en initiatieven die Utrecht rijk is.

Klachtencommissie

Er zijn in 2024 geen officiële klachten binnengekomen.

De klachtencommissie heeft 3 leden:

- Klachtencommissie@buurtpastoraatutrecht.nl
Bernard Höfte (vz)
Cobi van Breukelen (lid)
Gerrit Jan Westerveld (lid)

En er is een klachtenbemiddelaar:

- Klachtenbemiddelaar@buurtpastoraatutrecht.nl
Elly Beurskens

Meer informatie over hen op de [website](#).

Personele inzet in 2024

- **Titus Schlatmann** 0,60 fte
buurtpastor
Kanaleneiland-Zuid

- **Heleen Heidinga** 0,67 fte
buurtpastor
Geuzenwijk

- **Elizabeth van Dis** 0,75 fte
buurtpastor
Hoograven-Zuid

- **Rutger van Breemen** 0,63 fte
buurtpastor
1e Daalsebuurt

- **Gerson Kranenburg** 0,63 fte
buurtpastor
Parkwijk-Zuid

- **Pascale Bats** 0,63 fte
buurtpastor
Schaakbuurt

- **Kitty van Elst** 0,44 fte
directeur

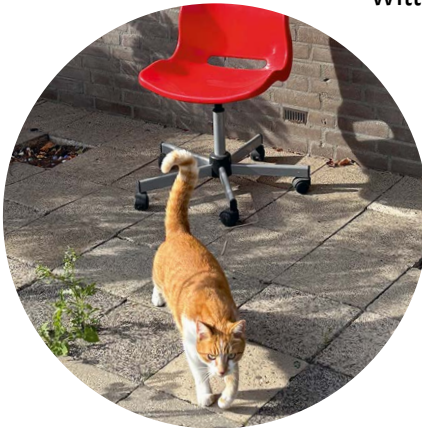

Verslag van het bestuur

Het interim-bestuur heeft in nauwe samenwerking met de directeur en het team in 2024 vaart kunnen zetten achter de beleidswijzigingen die in 2023 werden ingezet. Hoewel dat goed is verlopen, blijft er wat te wensen over.

1 Nieuw bestuursmodel voortgezet

Het interim-bestuur zette in 2024 zijn nieuwe bestuursmodel met succes en overtuiging voort. Het model werd in 2023 ontwikkeld en neemt taakvolwassen, verantwoordelijke en competente professionals als vertrekpunt waar omheen een faciliterende structuur wordt onderhouden. Het bestuur, de directeur en het team werken steeds meer in open, collegiale en transparante verhoudingen en

willen op deze manier, gegeven de doelstellingen van het buurtpastoraat, een optimaal resultaat boeken in een plezierige en stimulerende werksfeer. Deze ontwikkeling is nog niet afgerond. De bijbehorende bestuursfilosofie wordt stap voor stap vastgelegd in een zogeheten Kaderboek:

ook dat proces – dat bijdraagt aan organisatorische stabiliteit – werd in 2024 voortgezet en zal in 2025 worden afgerond.

2 Bestuursleden

In aansluiting hierbij werd het interim-bestuur in 2024 uitgebreid met twee (aspirant) leden, een derde werd bereid gevonden en trad rond de jaarwending aan. Een van de (aspirant) leden zag zich genoodzaakt kort na de inwerkperiode in het najaar van 2024 terug te trekken. De interim penningmeester kon niettemin eind 2024 met een gerust hart haar functie overdragen. Alle leden die in 2023 de bestuursverantwoordelijkheden overnamen zijn ad interim aangetreden en het samenstellen van een definitief en stabiel bestuur vroeg in 2024 aandacht en wordt naar verwachting in 2025 afgerond.

3 Achterstallig werk ingelopen

Uit het overgangsjaar 2023 kwam achterstallig werk voort dat in 2024 kon worden ingelopen.

- (a) Na een sollicitatieprocedure begin 2024 kon de nieuwe directeur worden aangesteld; zij was reeds als interim-directeur in 2023 actief geweest. Het bestuur prijst zich gelukkig met haar benoeming.
- (b) De backoffice en het archief zijn verder op orde gebracht en de materiële werkomstandigheden (kantoor, voorzieningen en meubilair) zijn verbeterd.
- (c) Na uitvoerige verkenningen werden twee nieuwe werkplekken (Schaakwijk en

Parkwijk-Zuid) aangewezen en konden er twee nieuwe buurtpastores aangetrokken worden. De ontwikkeling van de werkplekken wordt intern begeleid.

4 Achterstallige dossiers ter hand genomen

Het interim-bestuur heeft in 2024 ook een aantal achterstallige dossiers (verder) ter hand genomen.

- (a) Zo werden de voorzieningen rond eventuele klachten op orde gebracht (commissie, reglement, etc.).
- (b) de arbeidsvoorwaarden en arbeidscontracten worden geharmoniseerd (loopt door in 2025).
- (c) de structurele band met stedelijke partners waaronder de Katholieke Caritas Utrecht werd geïntensiveerd en uitgebreid. Het is

betreurenswaardig dat de voorzitter van de KCU in september plotseling overleed. De continuïteit van deze samenwerking vraagt in 2025 bestuurlijke aandacht.

- (d) Het stemt dankbaar dat velen, onder wie de gemeente Utrecht en tal van (levensbeschouwelijke) fondsen, bereid blijken het werk van het buurtpastoraat moreel en financieel te ondersteunen. Zonder hen zou het buurtpastoraat niet kunnen bestaan. Toch is de veelheid van financiersbronnen en de onzekerheid die ermee gegeven is, een voortdurend punt van bestuurlijke zorg. Het streven is voor de inkomsten vaker een langjarige waarborg te verwerven.

5 Verkenning van de actuele maatschappelijke en kerkelijke context

Veel aandacht is uitgegaan naar de verkenning van de actuele maatschappelijke en kerkelijke context van het buurtpastoraat en naar de vraag wat verschuivingen daarbinnen betekenen voor het werk. In dat

kader is intensief gesproken met tal van (potentiële) financiers, beleidsmakers en sleutelfiguren. Uit het eigen werk werden relevante thema's en signalen verzameld. De identiteitsvraag (wie zijn we vandaag de dag, gegeven de ontwikkelingen?) kreeg in 2024 voluit aandacht en leidde tot een daarbij aansluitende heidag (begin 2025).

6 Kwaliteitsvraag

De kwaliteitsvraag (wanneer doen we het goed?) staat voortdurend en in wisselende gedaanten op de agenda.

- (a) Het uitvoerend werk wordt aan de hand van een vast stramien twee wekelijks getoetst en waar wenselijk verbeterd.
- (b) Met de werknemers vinden er jaarlijks functioneringsgesprekken plaats.
- (c) Het bestuur onderwerpt zich jaarlijks aan een kritische evaluatie waarin ook belangrijke elementen van de governance-code worden meegenomen.
- (d) De financiën worden aan de hand van maandelijkse rapportages en een up-to-date inzicht in risico's bewaakt terwijl verwachten ontwikkelingen (ook tekorten) vanuit een expliciete kaderstelling worden beheerst.

- (e) De jaarrekening wordt getoetst door een accountant.
- (f) Er is een zodanige continuïteitsreserve gevormd dat bij wegvallende of tekortschietende middelen het werk ten minste drie maanden kan worden voortgezet en kwetsbare buurbewoners zo min mogelijk geschaad worden.
- (g) De (digitale) archivering van dossiers is afgestemd op de bescherming van de privacy van de betrokkenen.

7 Vergaderingen

Het interim-bestuur, zijn commissies en leden vergaderden in 2024 circa 21 x, waaronder begrepen: bestuursvergaderingen, beleidsdagen, sollicitatiecommissies, voorbereidingsbijeenkomsten, overleg met team en/of directeur e.d.

Het streven is deze frequenties terug te brengen en veel van de hiervoor genoemde initiatieven staan mede in dat teken. De bestuursamenstelling per ultimo 2024 wordt elders in dit verslag vermeld.

Prof. dr. **A.J. Baart**

Voorzitter a.i.

Utrecht, april 2025

Staat van baten en lasten over 2024

	Werkelijk 2024		Begroting 2024		Werkelijk 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Subsidies		298.627		299.000		307.700
Overige inkomsten		15.277		5.000		8.816
Netto-opbrengsten		313.904		304.000		329.276
Personeelskosten	312.592		312.000		235.340	
Overige kosten	41.884		38.000		52.808	
Totaal kosten		354.476		350.000		288.148
Resultaat boekjaar		- 40.572		- 46.000		41.128
Resultaatbestemming						
• Bestemmingsreserve afbouw		0				134.000
• Overige bestemmingsreserves		- 23.895				34.424
• Algemene reserve		- 16.677				- 127.296
		- 40.572				41.128

Bijlage bij staat van baten en lasten over 2024

Bestemmingsreserves

De buurtpastores gaan in hun werk trouwe relaties aan met de zeer kwetsbare buurtbewoners. Het is daarom praktisch en moreel hoogst onwenselijk dat deze buurtbewoners plotsklaps verlaten zouden worden als de Stichting in de problemen zou komen.

Om die reden is besloten een bestemmingsreserve afbouw te vormen om in dergelijke situaties het werk ten minste drie maanden te kunnen voortzetten en bewoners goed te kunnen begeleiden naar een situatie zonder buurtpastores.

In 2023 is een begin gemaakt met het vormen van deze bestemmingsreserve, welke ultimo 2023 toereikend is voor twee maanden plus transitievergoeding. De resultaten over het jaar 2024 waren helaas dusdanig dat het niet mogelijk is geweest om dit jaar een dotatie te kunnen uitvoeren inzake deze reserve. Het beleid is er op gericht deze reserve in de komende jaren verder uit te bouwen tot het niveau van drie maanden plus transitievergoeding.

De overige reserves betreffen bestemmingsreserves die het mogelijk maken om donorgelden te egaliseren door de jaren heen.

Steun

Stichting Buurtpastoraat Utrecht ontvangt onder andere steun van:

Gemeente Utrecht

Woningbouwvereniging
Bo-Ex

Woningbouwvereniging
Woonin

Katholieke Caritas
Instelling der
Stad Utrecht

Konferentie van in
Nederland gevestigde
Religieuzen

Karl Friedrich Hein
Fonds

Janivo Stichting

Stichting
Woudschoten

Stichting
Rotterdam

Oude Roomsche
Katholieke
Aalmoezenerskamer

Ridderlijke
Duitsche Orde
Balije van Utrecht

Kerk in Actie

Katholieke Stichting
ter Bevordering van
Welzijnswerk

Wilt u ons steunen?

Onze Stichting heeft het ANBI-keurmerk, dus giften en legaten geven belastingvoordeel voor u.

Colofon

Jaarverslag 2024 en Verhalen uit de buurt 2025 zijn uitgaven van Stichting Buurtpastoraat Utrecht. april 2025

Stichting Buurtpastoraat Utrecht
Boerhaaveplein 199, 3552 CT Utrecht
Mail info@buurtpastoraatutrecht.nl
Website www.buurtpastoraatutrecht.nl

Bankrekening NL78 RABO 0147 6825 09
Fiscaal nummer 8201.06.811.L.01
De Stichting heeft het ANBI-keurmerk, dus giften en legaten geven belastingvoordeel voor u.

Bestuur

De heer Prof. Dr. Andries Baart, voorzitter
Mevrouw Dr. Marij Bontemps-Hommen, secretaris
De heer drs. Ben van Diest, penningmeester
De heer Richard Bouma, lid

Directeur

Mevrouw Kitty van Elst MSc

Buurtpastores

Mevrouw Pascalle Bats
De heer Rutger van Breemen MA
Mevrouw Elizabeth van Dis MA
Mevrouw Heleen Heidinga BA
De heer Gerson Kranenburg BSc
De heer drs. Titus Schlatmann

Ondersteunend

De heer Bert van 't Oever
Mevrouw Edith de Vries

Fotografie

Archief Buurtpastoraat Utrecht
en Jesse Kok (portretten)

Eindredactie

Puck van Elst BA, BSc